

Valsts ieņēmumu
dienests

Informatīvais materiāls

**Degviela un smērvielas, kas atrodas sauszemes
mehāniskajos transportlīdzekļos un īpašos konteineros**
(Regulas Nr. 1186/2009 107.–111. pants)

Degvielai un smērvielām, kas atrodas sauszemes mehāniskajos transportlīdzekļos un īpašos konteineros, var tikt piemērots ievad muitas nodokļu atbrīvojums.

Lai nodrošinātu vienotu muitas politiku Eiropas Savienībā, ar Regulu Nr. 1186/2009¹ noteikti gadījumi, kad preces var tikt atbrīvotas no ievad muitas nodokļiem. Viens no šādiem gadījumiem ir degvielas un smērvielu, kas atrodas sauszemes mehāniskajos transportlīdzekļos vai īpašos konteineros, ievēšana.

Regulas 107.–111. pantā precīzi noteikts, kādos apjomos un kādās situācijās šāda ievēšana ir atbrīvota no muitas nodokļiem.

Saskaņā ar Regulas Nr. 1186/2009 107. pantu ar atbrīvojumu no ievad muitas nodokļiem no trešajām valstīm (spēkā esošo sankciju dēļ nosacījums neattiecas uz degvielas ievēšanu no Krievijas² un Baltkrievijas³) Eiropas Savienības muitas teritorijā var ievest:

1) degvielu, kas atrodas:

- privātu un komerciālu mehānisko transportlīdzekļu un motociklu standarttvertnēs,
- īpašos konteineros,
- pārvietojamās tvertnēs, ko pārvadā ar mehāniskajiem transportlīdzekļiem un motocikliem, – ne vairāk kā 10 litru vienam transportlīdzeklim un neskarot valsts noteikumus par degvielas glabāšanu un pārvadāšanu;

2) smērvielas, kuras atrodas mehāniskajos transportlīdzekļos un kuras vajadzīgas to normālai darbībai attiecīgā brauciena laikā.

Komerčiāls mehāniskais transportlīdzeklis ir:

- mehāniskais ceļu transportlīdzeklis (ieskaitot traktoros ar piekabēm vai bez tām), kura uzbūve un aprīkojums ir paredzēts pārvadāšanai un ļauj par atlīdzību vai bez atlīdzības pārvadāt:
 - vairāk nekā deviņas personas, ieskaitot vadītāju;
 - preces;
- katrs autotransporta līdzeklis, kurš paredzēts kādam īpašam nolūkam, kas nav personu pārvadāšana.

Privāts mehāniskais transportlīdzeklis ir mehāniskais transportlīdzeklis, kas nav uzskatāms par komerciālu mehānisku transportlīdzekli Regulas Nr. 1186/2009 izpratnē (*piemēram, vieglais automobilis, kurā sēdvietu skaits, ieskaitot vadītāja vietu, nepārsniedz piecas vietas*).

¹ Padomes 2009. gada 16. novembra Regula (EK) Nr. 1186/2009, ar kuru izveido Kopienas sistēmu atbrīvojumiem no muitas nodokļiem.

² Padomes 2014. gada 31. jūlija Regula (ES) Nr. 833/2014 par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar Krievijas darbībām, kas destabilizē situāciju Ukrainā.

³ Padomes 2006. gada 18. maija Regula (EK) Nr. 765/2006 par ierobežojošiem pasākumiem, ņemot vērā situāciju Baltkrievijā un Baltkrievijas iesaistīšanos Krievijas agresijā pret Ukrainu.

Īpašs kontainers ir kontainers, kas aprīkots ar īpaši projektētām ierīcēm saldēšanas sistēmām, skābekļa piegādes sistēmām, siltumizolācijas sistēmām vai citām sistēmām.

Standarttvertnes ir:

- tvertnes, kuras ražotājs uzstāda visiem tādiem pašiem mehāniskajiem transportlīdzekļiem kā konkrētais transportlīdzeklis un kuru pastāvīgais aprīkojums ļauj degvielu tieši izmantot gan dzinēja, gan vajadzības gadījumā saldēšanas sistēmu un citu sistēmu darbināšanai pārvadāšanas laikā,
- gāzes tvertnes, kas uzstādītas mehāniskajiem transportlīdzekļiem, kuri paredzēti tiešai gāzes izmantošanai par degvielu, un tvertnes, kas uzstādītas palīgsistēmām, kuras var būt transportlīdzekļa aprīkojumā,
- tvertnes, kuras ražotājs uzstāda visiem tādiem pašiem konteineriem kā konkrētais kontainers un kuru pastāvīgais aprīkojums ļauj degvielu tieši izmantot, lai pārvadāšanas laikā darbinātu saldēšanas sistēmu un citas sistēmas, ar ko ir aprīkoti īpašie konteineri.

Par standarttvertni ir atzīstama tikai tāda degvielas tvertne, ko transportlīdzeklī rūpnieciski, stacionāri iebūvējis tā ražotājs.

Attiecībā uz gāzes tvertni Regulā Nr. 1186/2009 šāda prasība nav noteikta.

VĒRŠAM UZMANĪBU!

Latvijas Republikas teritorijā no ārvalsts, kas nav Eiropas Savienības dalībvalsts, degvielu ar atbrīvojumu no ievedmuitas nodokļiem var ievest komerciālā mehāniskā transportlīdzekļa standarttvertnē apjomā līdz 200 litriem⁴ un īpašā konteinerā standarttvertnē.

Latvijas Republikas teritorijā ir **aizliegts iebrukt no ārvalsts**, kas nav Eiropas Savienības dalībvalsts, ar komerciālo mehānisko transportlīdzekli, ja tā degvielas tvertnēs **degvielas apjoms pārsniedz 200 litrus⁵**.

Tādējādi ar ievedmuitas nodokļu atbrīvojumu Latvijā var ievest degvielu:

- komerciālā transportlīdzekļa standarttvertnē – līdz 200 litriem⁶;
- īpašā konteinerā standarttvertnē – bez daudzuma ierobežojuma to degvielu, kas paredzēta īpašā konteinerā darbības nodrošināšanai;

⁴ Regulas Nr. 1186/2009 108. pants: attiecībā uz degvielu, kas atrodas komerciālu mehānisko transportlīdzekļu standarttvertnēs un īpašos konteineros, dalībvalstis ievedmuitas nodokļu atbrīvojuma piemērošanu var ierobežot ar 200 litriem vienam transportlīdzeklī, vienam īpašajam konteineram un vienam braucienam.

⁵ Likuma "Par akcīzes nodokli" 18. panta deviņā daļa.

⁶ Minētajam daudzumam attiecīgi tiek piemērots arī akcīzes nodokļa un pievienotās vērtības nodokļa atbrīvojums saskaņā ar likuma "Par akcīzes nodokli" 18. panta deviņo daļu un pievienotās vērtības nodokļa likuma 53. panta trešo daļu.

Papildu informācija par degvielas ieviešanu komerciālā mehāniskā transportlīdzekļa degvielas tvertnēs ir pieejama VID tīmekļvietnē sadaļā "Jaunumi" <https://www.vid.gov.lv/lv/jaunums/latvija-vares-iebraukt-ar-komercialo-mehanisko-transporta-lidzekli-ja-degvielas-daudzums-ta-tvertne-neparsniegs-200-litrus>.

- savam patēriņam, piemēram, ceļojot no Norvēģijas, – privātā mehāniskā transportlīdzekļa un motocikla⁷ standarttvertnē un pārvietojamā 10 litru tvertnē. Pārvietojamā tvertnē ievest degvielu no Krievijas un Baltkrievijas ir aizliegts.

Papildu informācija par degvielas ieviešanu, kas atrodas privātā mehāniskā transportlīdzekļa tvertnē un tiek ieviesta fiziskās personas personīgai un ģimenes lietošanai, ir pieejama VID tīmekļvietnē sadaļā "Muita" – "Fiziskām personām" – "Ceļošana" – "Akcīzes preces" <https://www.vid.gov.lv/lv/akcizes-preces>.

DEGVIELAS IEVEŠANA NO KRIEVIJAS UN BALTKRIEVIJAS

Nemot vērā noteiktās Eiropas Savienības sankcijas, **aizliegts iegādāties naftas produktus**, kas atrodas vai kuru izcelsme ir **Krievijā vai Baltkrievijā!**

Degvielu, kas ievesta ar atbrīvojumu no ievadmuitas nodokļiem, **nevar izmantot citos transportlīdzekļos**, izņemot to, ar kuru tā ieviesta, kā arī nevar izsūknēt no transportlīdzekļa un glabāt, izņemot transportlīdzekļa nepieciešamo remontu laikā, vai atsavināt par atlīdzību vai par brīvu.

Ja tiek veikta nelikumīga degvielas noliešana no transportlīdzekļa, kas ievesta ar atbrīvojumu no ievadmuitas nodokļiem, degvielai tiek piemēroti ievadmuitas nodokļi pēc likmes, kas ir spēkā dienā, kad noteikumus pārkāpj, pamatojoties uz preču veidu un muitas vērtību, kuru kompetentās iestādes apstiprinājušas vai atzinušas šajā dienā.

Ievestās degvielas daudzuma ierobežošana

Regula Nr. 1186/2009 noteic, ka dalībvalstis var ierobežot degvielas daudzumu:

- uz ko attiecinā atbrīvojumu komerciāliem mehāniskajiem transportlīdzekļiem, kuri veic starptautiskus pārvadājumus pierobežas zonā, kas taisnā līnijā nav platāka par 25 kilometriem, ja šādus pārvadājumus veic personas, kas dzīvo šajā zonā;
- privātiem mehāniskiem transportlīdzekļiem, kas pieder personām, kuras dzīvo pierobežas zonā.

Pierobežas zona ir zona, kas taisnā līnijā no robežas nepārsniedz 15 kilometrus. Vietējās administratīvā iedalījuma vienības, kuru teritorijas daļa atrodas šajā zonā, arī uzskata par šīs pierobežas zonas daļu.

⁷ Minētajam daudzumam attiecīgi tiek piemērots arī akcīzes nodokļa un pievienotās vērtības nodokļa atbrīvojums, ja degviela tiek ieviesta ne biežāk kā vienu reizi 30 dienās un tiek ievērotas likuma "Par akcīzes nodokli" 21. panta ceturtās daļas 4. apakšpunkta, 4.³ daļas, 4.⁴ daļas, 4.⁵ daļas un Pievienotās vērtības nodokļa likuma 53. panta piecpadsmitās daļas prasības.

Latvijā šādi degvielas ierobežojumi attiecībā uz pierobežā dzīvojošajiem nav ieviesti un netiek piemēroti praksē.

Valsts ieņēmumu dienests

Materiāls sagatavots: 25.11.2025.

Atsauksmes par materiāla kvalitāti vai priekšlikumus tā uzlabojumiem priecāsimies saņemt Valsts ieņēmumu dienesta [elektroniskās deklarēšanas sistēmas](#) sadaļā "Sarakste ar VID".